

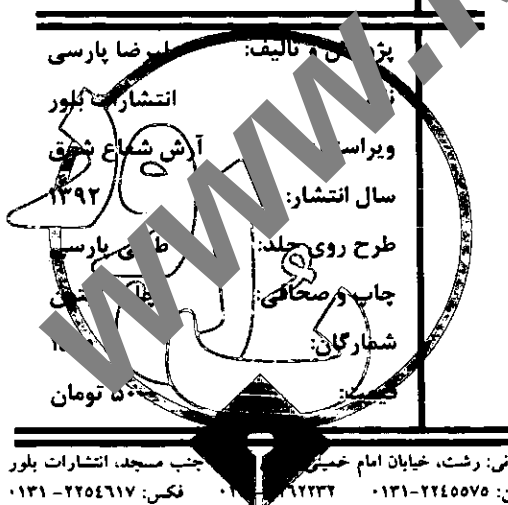
سیری در
تعزیه رشت

پژوهش و تألیف:
علیرضا پارسی

www.ketab.ir

سرشناسه	: پارسى، عليرضا، ۱۳۳۸ -
عنوان و نام پديدآور	: سيري در تعزیه رشت / پژوهش و تاليف عليرضا پارسى.
مشخصات نشر	: رشت : نشر بلور، ۱۳۹۲.
مشخصات ظاهري	: ۱۱۲ص: مصور.
شابک	: ۹۷۸-۶۰۰-۳۰۶-۱۳۹-۲
وضعيت فهرست نويسى	: فيبا
موضوع	: تعزیه -- ايران -- رشت
نوع	: تعزیه خوانان -- ايران -- رشت
رده بندى كنگره	: ۱۳۹۲ س۹ ۱۶ پ/ PIR ۴۲۱۲
رده بندى ديويى	: ۸۵۱۲/۰۵۱۲
شماره شناسنامه ملي	: ۳۳۱۹۳۵۲

سیری در تعزیه رشت

نشانی: رشت، خیابان امام خمینی، جنب مسجد، انتشارات بلور

تلفن: ۰۲۲۴۵۵۷۵ - ۰۲۲۳۳۲ فکس: ۰۲۲۵۶۱۷ - ۰۱۳۱

همراه: ۰۹۱۲۱۹۷۵۱۲۳ SMS: ۰۵۰۰۲۰۶۰۵۰۶۰

Email: boloor_publications@gmail.com

پیشکش به:

فرزند زهراى اطهر (س)، محبوب قلب
رسول خدا (ص) و خالق بزرگ حماسه
شور انگیز کربلا، حضرت سیدالشهداء (ع)،

www.ketab.ir

فهرست مطالب

۹	دیباچه
۱۱	سر آغاز
۱۳	تعزیه، بیانگر تحولات تاریخی
۱۵	پیدایی تعزیه در ایران
۲۰	مراحل شناخت و عناصر تشکیل دهنده تعزیه
۲۵	صورت‌های ادبی، نمایشی و چگونگی اجرای تعزیه
۳۰	خاستگاه و پیدایی تعزیه در رشت
۳۴	سیری در موسیقی تعزیه رشت
۳۷	تعزیه رشت در عصر پهلوی
۴۳	تکاپای معروف رشت
۴۷	تعزیه در دوران انقلاب اسلامی
۴۹	تعزیه‌خوانان بنام و گروه‌های فعال تعزیه در رشت
۵۰	اسدالله خان صمصام
۵۱	میرزا علی اکبر سالاری
۵۲	عنایت‌الله صمصام
۵۳	رمضانعلی اسمی
۵۴	محمد سالاری
۵۷	رضا سالاری

۵۸.....	محمد نوزاد
۵۹.....	رمضانعلی بهاری
۶۰.....	ابوالقاسم سالاری
۶۱.....	میراحمد میری
۶۲.....	هوشنگ فنونی
۶۴.....	علی اسمی
۶۵.....	محمد حسین صمصام
۶۶.....	عزت الله صمصام
۶۸.....	عبدالحسینی رودبارکی
۶۹.....	غلامرضا تنه‌نورد
۷۰.....	احمد علی حقانی
۷۱.....	مرتضی ابر
۷۲.....	مصطفی اورس
۷۳.....	گروه تعزیه مسلم بر عقیر
۷۴.....	گروه تعزیه خر شهید
۷۵.....	گروه تعزیه شاهزاده ابراهیم (ع)
۷۶.....	واژه‌نامه و اصطلاحات تعزیه
۸۳.....	نمونه‌ای از نسخه تعزیه خر شهید
۹۳.....	تصاویر و اسناد
۱۰۹.....	منابع و مآخذ

دیباچه‌ای بر کتاب

در روش‌های خاستگاه و پیدایی تعزیه شهرستان رشت

نوشته‌ی از سرکار خانم دکتر... و توجه به مفاهیمی که باید از سوی عام به شکلی تأثیرگذار و آگاه‌ساز و متخصصان به عنوان یک اصل پذیرفته شود، اغلب با خطرهایی مثل... و یا کمبود وارثان شفاهی تعزیه از سوی جامعه هدف روبرو می‌شود. مانی که گروه کثیری از راه نادرست و با مفاهیمی انحرافی به جریان می‌آید و نادرست اقدام می‌کنند و از عاطفه زلال مردم خوب ما، بهره‌بی‌جا می‌برند. گروه انبوهی از عاشقان اهل بیت (ع) به دنبال سرچشمه‌های ناب رثا بر امام حسین (ع) می‌گیرند و نیاز به آگاهی بیشتری از هنر تعزیه دارند و در مقابل، گروه متخصصان این هنر تعزیه هم برای نقد و تحلیل و چالش علمی این هنر، به شکلی بی‌گشودگانه برخورد می‌کند. با اطلاعات کامل بتوانند از مستندات مربوط به این هنر استفاده کنند. در این کتاب، در مقابل معرفی بخشی از تعزیه گیلان، رشت و... سؤال هم مدام در ذهن خواننده ایجاد می‌شود که پیوند این گونه تعزیه محلی با جریان تعزیه در دیگر مناطق کشور چیست و سعی گردیده که با طرح استدلال و دیدگاه‌های گوناگون، نقدی اصولی بر پیش فرض‌های پذیرفته شده ما، صورت گیرد. با الهام از اشکال سنتی و عامیانه هنرهای

نمایشی که به باور من، بخشی از میراث شفاهی و گنجی پنهان از باورها و آیین‌های مردم خوب گیلان است. این کتاب به نوعی سعی در معرفی گروه‌های مطرح در سال‌های اخیر دارد و به جستجوی خرد جمعی در برابر بخشی از باورهای قومی گیلان که در ناخودآگاه جمعی مردم ما نهفته است، می‌پردازد و خواننده را با تصاویر و متون خطی تعزیه که به پیوست دارد، بیش از پیش با این «تاثیرگذارترین هنر» (به قول پیتر چلکوافسکی) آشنا می‌کند.

در بخش‌های مختلف کتاب، از همین آموزه، قراردادهای سنتی و شالوده و سبک‌های تعزیه سخن به میان آمده است که به غنای بیشتر مطالب افزوده است. این هنر برای به طور تمام و کمال نمی‌تواند به یک شکل پیوسته ادعای بررسی بی‌تقصیر هنر تعزیه را داشته باشد، اما کتاب آقای پارسی به شکلی مختصر و مفید، تلاش می‌کند مخاطب، با مطالبی که از حوصله بحث خارج نیست، به دامنه ادعای ما، پیرامون گستره هنرهای نمایشی و به ویژه هنر تعزیه در گیلان کمک بسیار می‌کند.

ومن الله التوفیق...

دکتر عموزاده لیچایی

عضو هیئت علمی دانشگاه گیلان

دکترای تخصصی هنرهای نمایشی